

PHÒNG GIÁO DỤC – ĐÀO TẠO

TRƯỜNG TIỂU HỌC

--- ❧ ✧ ❧ ---

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

ĐỀ TÀI:

MỘT SỐ BIỆN PHÁP TỔ CHỨC TỐT CÁC HOẠT
ĐỘNG NHÓM NHẪM N NG CAO CHẤT LƯỢNG
GIẢNG DẠY MÔN TỰ NHIÊN XÃ HỘI LỚP 1
(Bộ sách Chân trời sáng tạo)

Lĩnh vực: ...

Họ và tên tác giả:

Đơn vị:

Năm học: 20....- 20...

MỤC LỤC

A. MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đối tượng nghiên cứu	3
B. NỘI DUNG	4
1. Cơ sở lý luận	4
2. Cơ sở thực tiễn.....	5
3. Giải pháp thực hiện.....	5
Biện pháp 1: Tăng cường sử dụng các kỹ thuật chia nhóm và điều khiển giúp nâng cao hiệu quả hoạt động nhóm.....	6
Biện pháp 2: Phát huy tối đa hiệu quả của phương pháp thảo luận nhóm về các vấn đề liên quan đến nội dung bài học	9
Biện pháp 3: Ứng dụng các trò chơi tập thể nhằm nâng cao hứng thú học môn tự nhiên xã hội lớp 1	11
4. Hiệu quả của sáng kiến.....	19
C. KẾT LUẬN.....	21
1. Kết luận	21
2. Bài học kinh nghiệm	21
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	23

A. MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong thời đại ngày nay, khoa học kỹ thuật phát triển với tốc độ nhanh, thông tin khoa học ngày càng nhiều song thời gian dành cho mỗi tiết học trong trường phổ thông không thay đổi. Để theo kịp sự phát triển của xã hội và cung cấp cho học sinh những kiến thức mới nhất, đầy đủ nhất trong một thời gian có hạn, việc đổi mới phương pháp dạy học luôn là vấn đề được nhiều người quan tâm, nó là khâu then chốt để nâng cao chất lượng giáo dục, phát triển tư duy sáng tạo của người học ở mọi quốc gia, mọi thời đại." Phương pháp giáo dục phải khoa học, phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, tư duy sáng tạo của người học; bồi dưỡng cho người học năng lực tự học và hợp tác, khả năng thực hành, lòng say mê học tập và ý chí vươn lên." (*Chương I, Điều 7, Luật Giáo dục nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2019*).

Thực tế cho thấy việc dạy học nói chung và dạy học ở Tiểu học nói riêng đã có sự đổi mới nhiều về phương pháp. Những phương pháp dạy học kích thích sự tìm tòi, đòi hỏi sự tư duy của học sinh được giáo viên đặc biệt quan tâm. Song để cho giờ học thực sự đổi mới, việc sử dụng hợp lý các hình thức tổ chức dạy học là hết sức cần thiết. Một trong những phương pháp dạy học góp phần hình thành nhu cầu tự học và tự giải quyết vấn đề trong học tập của học sinh đã và đang được khuyến khích, áp dụng là "*tổ chức tốt các hoạt động nhóm nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy*". Phương pháp này sẽ giúp phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo, đào sâu kiến thức, hiệu quả vững bền cho học sinh, đồng thời phát huy cao độ khả năng hợp tác, giúp đỡ nhau trong học tập.

Có thể nói, hợp tác là biểu hiện văn minh của xã hội hiện đại. Muốn có được những người biết làm việc hợp tác, ngay từ bậc Tiểu học phẩm chất này phải được hình thành và rèn luyện. Lớp học với sự đa dạng của các đối tượng học sinh là môi trường tốt để hình thành và rèn luyện kỹ năng hợp tác cho mỗi người. Đối với học sinh Tiểu học việc rèn luyện cho các em kỹ năng hoạt động nhóm trong học tập hết sức cần thiết, vì nó tạo điều kiện cho các em có nhiều cơ hội giao lưu, học hỏi và giúp đỡ nhau, góp phần vào việc giáo dục nhân cách cho học sinh. Bên cạnh đó còn giúp các em một số kỹ năng cơ bản để phát triển nhân cách con người trong cuộc sống hàng ngày nhất là học sinh lớp Một. Bởi đối với học sinh lớp Một khả năng tư duy của các em còn non nớt, việc tự hoàn thành nhiệm vụ học tập của một số em còn chậm, trong một lớp có nhiều đối tượng học sinh khác nhau.

Với kinh nghiệm nhiều năm liên tục tiếp chủ nhiệm và giảng dạy lớp Một, bản thân tôi đã có "***Một số biện pháp tổ chức tốt các hoạt động nhóm nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy môn tự nhiên xã hội lớp 1***" (theo bộ sách ***Chân trời sáng tạo***) với mong muốn giúp các em phát huy hơn nữa những gì các em đã có, mạnh dạn hơn khi trao đổi nội dung bài học và giao lưu với bạn bè để tìm ra những kiến thức mới liên quan đến nội dung bài học, môn học từ đó các em sẽ đạt được kết quả cao trong học tập.

2. Mục đích nghiên cứu

Môn Tự nhiên và Xã hội tuy kiến thức không cao, không khó nhưng cũng rất đa dạng và hầu như giáo viên nào khi dạy môn Tự nhiên và Xã hội cũng còn hơi hợt qua loa. Bên cạnh đó Tự nhiên và Xã hội góp một phần không nhỏ về việc rèn kỹ năng sống cho học sinh, do thời đại ngày nay trẻ em được cha mẹ bao bọc quá nhiều, đôi khi các em bị ép học tập không còn thời gian cho vui chơi. Do đó kỹ năng sống của các em còn hạn chế, vì thế tôi đã đưa ra một số phương pháp dạy học để phù hợp với từng bài cụ thể và có kết quả giảng dạy ngày một chất lượng hơn để phù hợp với chuẩn kiến thức hiện nay.

Bản thân tôi, với trách nhiệm là một giáo viên phụ trách bộ môn Tự nhiên và Xã hội, hơn nữa lại là giáo viên tiểu học, tôi cần phải thường xuyên nghiên

cứu, tìm tòi để lựa chọn ra phương pháp giảng dạy đối với các em nhỏ, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của các em học sinh trong lớp cũng như phù hợp với lượng kiến thức được phân bổ trong cả một năm học. Do các em còn nhỏ, chưa thích ứng hoàn toàn với môi trường học tập và đều thích chơi hơn học, trong khi đó, lượng kiến thức thì luôn đổi mới và ngày càng khó hơn, việc lồng ghép các hoạt động nhóm vào trong giờ học đóng vai trò vô cùng quan trọng và cần thiết, không chỉ riêng với môn Tự nhiên và Xã hội lớp 1 mà bất cứ môn học nào. Chính vì thế tôi đã cùng các đồng nghiệp trong trường biết cách lựa chọn phương pháp và hình thức tổ chức dạy học phù hợp để tạo một không khí lớp học nhẹ nhàng, vui tươi và hiệu quả. Từ đó *“Tổ chức tốt các hoạt động nhóm nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy môn tự nhiên xã hội lớp 1 (Bộ sách Chân trời sáng tạo)”*. Tạo điều kiện tối đa cho học sinh tự khám phá, mở mang kiến thức, nâng cao kỹ năng sống, để từ đó các em dễ dàng vận dụng vào cuộc sống.

3. Phạm vi nghiên cứu

- Phạm vi nghiên cứu: học sinh lớp 1..., trường
- Giới hạn nghiên cứu: Năm học /học kì I áp dụng: từ ngày ... đến ngày ...

4. Đối tượng nghiên cứu

Là hệ thống kiến thức, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học môn Tự nhiên và Xã hội lớp 1. Thực tế giảng dạy môn Tự nhiên và Xã hội của giáo viên khối 1, việc học tập môn Tự nhiên và Xã hội của học sinh lớp 1... trường Tiểu học

B. NỘI DUNG

1. Cơ sở lý luận

Môn Tự nhiên và Xã hội là một môn học mang tính tích hợp cao. Tính hợp ấy được thể hiện ở 3 điểm sau:

- Chương trình môn Tự nhiên và Xã hội xem xét Tự nhiên – con người – xã hội trong một thể thống nhất, có mối quan hệ qua lại và tác động lẫn nhau.

- Các kiến thức trong chương trình môn học Tự nhiên và Xã hội là kết quả của việc tích hợp kiến thức của nhiều ngành khoa học như: Sinh học, Vật lí, Hoá học, Dân số.

- Chương trình môn Tự nhiên và Xã hội có cấu trúc phù hợp với nhận thức của học sinh. Chương trình môn Tự nhiên và Xã hội có cấu trúc đồng tâm phát triển qua các lớp, cùng là một chủ đề dạy học nhưng ở lớp 1 kiến thức trang bị sơ giản hơn ở lớp 2, 3. Và cứ như vậy mức độ kiến thức được nâng dần lên ở các lớp cuối cấp. Tự nhiên và Xã hội là một môn học có thể nói cung cấp, trang bị cho học sinh những kiến thức về Tự nhiên và Xã hội trong cuộc sống hàng ngày xảy ra xung quanh các em. Các em là chủ thể nhận thức, vậy nên khi giảng dạy giáo viên tích cực đổi mới phương pháp dạy học cho phù hợp với đặc điểm nhận thức của lứa tuổi học sinh, để có những hoạt động tích cực đến quá trình lĩnh hội tri thức của trẻ. Người giáo viên phải thường xuyên có biện pháp tâm lí, kích thích học sinh học tập như: khen ngợi tuyên dương, ... tạo hứng thú cho học sinh phát triển ghi nhớ các biểu tượng, khái niệm kiến thức đến từ cả 5 giác quan nghe, nhìn, sờ mó, nếm, ngửi. Vì thế giáo viên cần thay đổi hình thức tổ chức hoạt động làm phong phú các hoạt động học tập, tăng cường phương pháp phát triển khả năng quan sát tri giác của học sinh để giúp các em chủ động tiếp thu tri thức, hiểu bài nhanh, khắc sâu và nhớ lâu kiến thức bài học. Tóm lại: Việc thay đổi các phương pháp dạy học cho phù hợp với nội dung chương trình và đáp ứng yêu cầu đổi mới phương pháp học, nội dung học tập của môn học cần phải đi song song với quá trình tri giác, chú ý, tư duy của học sinh.

2. Cơ sở thực tiễn

Hiện nay, các cơ sở giáo dục đã và đang có sự đổi mới trong phương pháp giảng dạy. Song, hầu hết vẫn là theo lối truyền thống, giáo viên đọc, học sinh chép, chủ yếu là lý thuyết suông, gắn liền với nội dung trong sách giáo khoa và chưa có tính thực tế cao. Điều này làm cho các tiết học trở nên khô khan, học sinh không có hứng thú và dẫn đến tâm lý chán học.

Bên cạnh đó, học sinh lớp Một giai đoạn đầu đa phần các em chưa biết chữ, do vậy việc dạy học môn Tự nhiên và xã hội cũng gặp khó khăn nhất định. Đặc biệt ở lứa tuổi này đặc điểm tâm sinh lý các em chưa ổn định, các em thích chơi hơn học, mau quên chóng chán. Do vậy để tạo hứng thú học tập cho các em tôi đã suy nghĩ và mạo muội đưa ra một số phương pháp dạy học nhằm tạo hứng thú cho các em khi học môn học này.

Trong trường Tiểu học của chúng ta hiện nay, mặc dù thời gian biểu, cũng như phân lượng thời gian số tiết cho các môn học rất rõ ràng, nhưng ở môn Tự nhiên và Xã hội nhiều khi giáo viên coi là môn phụ. Bởi vì khối lượng kiến thức Toán, Tiếng Việt rất nhiều nên Tự nhiên và Xã hội bị lấn lướt và cắt giảm thời lượng. Giáo viên còn thiếu kinh nghiệm với cách tổ chức hoạt động tích cực cho trò lĩnh hội kiến thức. Hoặc có tổ chức thì còn lúng túng, mất thời gian, còn qua loa đại khái. Học sinh còn bỡ ngỡ, rụt rè chưa quen với các hoạt động mới hoặc quá phấn khích gây mất trật tự trong lớp học.

Do đó, việc nghiên cứu và tìm ra các biện pháp đổi mới phương pháp giảng dạy, thu hút sự chú ý của học sinh, nâng cao hứng thú, niềm đam mê và cải thiện chất lượng, hiệu quả môn học là cực kỳ quan trọng và hết sức cần thiết.

3. Giải pháp thực hiện

Như chúng ta đã biết không có phương pháp dạy học nào là vạn năng. Thành công trong giờ dạy gồm rất nhiều yếu tố cấu thành. Mỗi giáo viên đều phải vận dụng linh hoạt các phương pháp, hình thức tổ chức dạy học một cách đa dạng, phong phú. Có như vậy học sinh mới có hứng thú trong mỗi tiết học từ đó giúp

Biện pháp 2: Phát huy tối đa hiệu quả của phương pháp thảo luận nhóm về các vấn đề liên quan đến nội dung bài học

Đây cũng là phương pháp quan trọng tạo hứng thú học tập của các em. Bởi vì: hoạt động nhóm giúp cho học sinh tự tin, có nhiều cơ hội khám phá, diễn đạt ý tưởng của mình cho các bạn trong nhóm. Từ hoạt động nhóm có thể rèn cho các em rất nhiều kỹ năng sống:

- + Hỏi lẫn nhau điều đó giúp cho các em phát triển kỹ năng giao tiếp.
- + Sự ảnh hưởng qua lại, sự gắn kết giữa các thành viên trong nhóm giúp các em phát triển kỹ năng hợp tác.
- + Ngoài ra còn giúp các em phát triển kỹ năng giải quyết mâu thuẫn, kỹ năng xây dựng niềm tin.

Tuy nhiên khi chia nhóm tôi cũng rất chú trọng đến cách chia nhóm. Tôi thường xuyên thay đổi cách chia nhóm. Trong quá trình hoạt động nhóm tôi thường xuyên theo dõi và hỗ trợ các em kịp thời.

Việc vận dụng các phương pháp này vào trong tiết dạy học sinh của tôi có hứng thú hơn trong quá trình học môn này. Qua theo dõi hàng tháng tôi thấy trẻ chuyển biến rõ rệt.

VD1: Khi dạy bài 1 trang 8 Tự nhiên và Xã hội 1 (Sách Chân trời sáng tạo).

“ Gia đình của em”

Ở Hoạt động 1: Tôi cho học sinh thảo luận nhóm đôi.

- + Kể về gia đình của em cho bạn nghe?
- + Trong khi nghe có thể hỏi thêm về gia đình bạn những gì em muốn biết?

VD2: Khi dạy bài 8 trang 36 Tự nhiên và Xã hội 1 (Sách Chân trời sáng tạo).

“Lớp học của em”

Ở Hoạt động 1: “Quan sát” Tôi cho học sinh thảo luận nhóm 4.

- Lớp học của bạn An có những đồ dùng, thiết bị nào?

Học sinh quan sát các hình trong SGK và trả lời các câu hỏi sau:

- + Trong lớp học của An có những đồ dùng, thiết bị nào?
- + Lớp học của bạn gần giống lớp học nào trong các hình đó?
- + Bạn thích lớp học nào trong các hình đó? Tại sao?
- + Kể tên cô giáo, thầy giáo và các bạn của mình?
- + Trong lớp em thường chơi với ai?
- + Trong lớp học của em thường có những thứ gì? Chúng được dùng để làm gì?

Biện pháp 3: Ứng dụng các trò chơi tập thể nhằm nâng cao hứng thú học môn tự nhiên xã hội lớp 1

Để cho tiết học bớt căng thẳng đồng thời tạo sự thu hút đối với học sinh, giúp các em tự giác, hứng thú với các hoạt động ta nên áp dụng trò chơi tập thể vào các tiết học nhằm nâng cao hứng thú học cho các em học sinh. Thực tiễn cho thấy trò chơi học tập là một phương pháp dạy học tích cực. Vấn đề đặt ra là nên

LIÊN HỆ TẢI MẪU

ZALO: 0833206833

Nội dung: Tải mã skkn *****

Phí tải: 100.000 VNĐ

Chỉ nhận thanh toán qua STK

